

1 - 1
 עבודת החקירה - 6.1.74
 ישיבה ס"ו - אחת"צ

ועדת החקירה - 6.1.74
 ישיבה ס"ו - אחת"צ
 הישיבה נפתחה בשעה 15.20

עדותו של סגן-אלוף יונה בנדמן

היו"ר אגרנט: אתה סגן-אלוף יונה בנדמן?
 י. בנדמן: כן.
 היו"ר אגרנט: אתה סגן-אלוף בן צוק לופר את האמת?
 י. בנדמן: כן.
 היו"ר אגרנט: ידוע לך שהדיון הוא סודי והעדות שלך היא סודית?
 י. בנדמן: כן.
 היו"ר אגרנט: אתה ראש ענף 6?
 י. בנדמן: מחלקת מחקר, כן.
 היו"ר אגרנט: זה ענף מצריס?
 י. בנדמן: כן.
 היו"ר אגרנט: האסר לנו כמה פרטים על תולדות חייו. היכן נולדת?
 י. בנדמן: בגרמניה.
 היו"ר אגרנט: מתי?
 י. בנדמן: יוני 1933.
 היו"ר אגרנט: באיזו עיר?
 י. בנדמן: ברלין.
 היו"ר אגרנט: הינוך?
 י. בנדמן: אוניברסיטאי.
 היו"ר אגרנט: בארץ?
 י. בנדמן: כן.
 היו"ר אגרנט: מתי עליה לארץ?
 י. בנדמן: 1934. סיימתי היכון-חרש בהל אביב ב-1951. ב-1952 התגייסתי לצהל. בקיץ 1953 הייתי ביחידה 101. בינואר 1954, כשפרקו את היחידה, עברתי לסודיעין. סודיעין פיקוד דרום.
 היו"ר אגרנט: מה הייתה - קמ"ן?
 י. בנדמן: עדיין לא. באוגוסט 1954 הלכתי לקורס קצינים. סיימתי אותו

בסוף שנת 1954, מראשית 1955 ועד ספטמבר 1956 הייתי קצין ~~מפקד~~ פערך במיקוד דרום. קצין פערך עוסק באויב, לא בטסת. זה מחולק להערכות...

ידין: אצל קמ"ן מיקוד דרום?

י. בנדמן: כן. במחלקת המודיעין של מיקוד דרום. ב-1956 השתחררתי, בספטמבר

1956. במבצע קדש הייתי כחור קצין מילואים באוגדה 38.

לסקוב: קמ"ן?

י. בנדמן: ע/קמ"ן. קמ"ן היה זרובכל ארכל.

לסקוב: זו האוגדה של יהודה וואלך?

י. בנדמן: כן. מאחרי חום מבצע קדש, לאחר שוחררתי מראשית דצמבר ועד סוף

1959 למדתי הסדרה התיכון ומדעי המדינה כי ושלום. מנובמבר 1959 -

במחלקת מחקר באגף מודיעין, בראשונה מדור ב', שעסק בעיראק וכוויח, ב-1961-1962

הייתי ראש המדור. בקיץ 1962 הייתי עוזר אישי לתת-אלוף כרמון, שנפטר לפני שנה,

שהיה ראש מחלקת מחקר. מנובמבר 1962 ועד לאפריל 1963 עברתי קורס מודיעין ממלכתי

בירושלים.

ידין: איזה קורס?

י. בנדמן: היה בית ספר על יד משרד ראש הממשלה, במחנה אלנבי. זה היה קורס

בין-שרוחי של חצי שנה. נדמה לי שזה חמש שנים איננו מתקיים.

מאחד באפריל 1963 ועד אחרי מלחמת ששת הימים, בערך סוף 1967, הייתי ראש המדור

הצבאי בענף 6. לאחר סכן, עד יציאתי לפו"ם באוקטובר 1968, עשייתי מה שנקרא אצלנו

עבודות בסיסיות. כתבתי את העבודה על הצנא המצרי לפני מלחמת ששת הימים, כיצד

הגיע למלחמה והחללה השיקום שלו לאחר סכן. באוקטובר 1968 עברתי קורס מטה, בבית

הספר לפיקוד ומטה, 3 חודשים, מה שנקרא פו"ם קצר, עד ינואר 1969. מראשית 1969

ועד יולי 1972 הייתי כדבר שהוקם ונקרא צוות מחקר בסיסי במחלקת מחקר. במסגרת זו

עשייתי כמה עבודות, כמו נסיון לכתוב את הספר על תורת הצליחה לפי הרוקטרינה

הסובייטית, על הקונספציה של נאצר לחיסול תוצאות החוקפנות. התיזה שלו הייתה

שכ-1967 הייתה חוקפנות ומהי הדרך, כפי שהוא ראה ובנת בנין שלם איך עושים את זה.

השתתפתי בנסיון לנתח לטווח קדימה עד 1980 את הסדרה התיכון, מקומנו במזרח התיכון

והתעצמות צבאות ערב עד 1980. זה היה מחקר על 1970 עד 1980. זה היה חלק של המודיעין

למעניה אב להתעצמות של צהל לעשר שנים, שבראשה עמד חת-אלוף אברשה הסיר.
 מיולי 1972 - ראש ענף 6. במסך הזמן הזה עשייתי את הקורס הדו-שנתי להיסטוריה
 בבית הספר להיסטוריה באוניברסיטה של תל אביב. זה היה בין 1965 ל-1967. ב-1970
 התחלתי למורי תואר שני בבית הספר להיסטוריה באוניברסיטת תל אביב, ובגלל הפיגוע
 שלי לראש ענף 6, לא סיימתי.

היו"ר אגרנט: אחת בוגר האוניברסיטה העברית?

י. בנדמן: כוגר האוניברסיטה העברית, ואם אפשר לומר כך - חצי מוסמך של
 אוניברסיטת תל אביב.

היו"ר אגרנט: מה הייתה ההערכה שלך ביחס לאפשרות מלחמה מצד מצרים וסוריה

במאי 1973? היית כבר אז ראש ענף 6

י. בנדמן: כן, הייתי. באופן כמעט הותך הייתי מראש בדעה שזה לא הולך
 למלחמה. למעשה, אירת המלחמה החלה בנאום של סאדאט ב-26 בסרץ

1973.

היו"ר אגרנט: מה היה אז?

י. בנדמן: כנאום זה הגדיר סאדאט שמצרים נמצאת בשלב, שהוא כינה אותו שלב
 העיסות הכולל, או העיסות הסוטאלי. הוא הגדיר את העיסות
 הכולל כמורכב משני חלקים. ובמילים שלו: ישנה המערכה לשחרור האדמה, וישנו בנינה
 של מצרים. הוא המשיך ואמר, שאמנם המערכה לא יכולה לחכות עד שיושלם הבנין, אבל
 מאידך גיסא - ושוב במילים שלו - הבנין הולך בד בבד ובמקביל למערכה. כעוד שהוא שם
 שתי מערכות שלובות ומשולבות אחת בשניה, הרי שכפועל כל הנאום שלו הוקדש לבנין.
 הוא בא ואמר בנאום, שאפילו אם ננצח במערכה אבל לא נבנה את מצרים, הרי בעוד
 חמש או עשר שנים ננחל טפלה ככה פי כמה, ולמעשה זה יהיה סופה של מצרים. הוא ניסה
 לצייר ולהדגיש, שמה שעומד בפני מרים זה לא האקט הצבאי כשלעצמו, אלא שזוהי
 פעולה צבאית שמבוססת ומושתתת על מה שהוא עצמו כינה המדינה המודרנית, ולדבריו,
 המדינה המודרנית עדיין איננה במצרים.

במאמר סוסגר אני רוצה לומר, שהחיוזה הזאת, שאדאט נתן לה ביסווי

ב-26 בסרץ 1973, נמצא אצלו החל מהנאום שלו ב-13 בינואר 1972, בצורה כוללת מאד

ב-26 באוגוסט 1972 בהרצאה באוניברסיטה של אלכסנדריה.

אחרי כן שא

והוא המשיך וחזר על התפיסה הזאת במאי וביולי 1973, במרכזה של התפיסה נמצא הגדרה אחרת של סאדאת עצמו, בה הוא השתמש בחודשים הראשונים מאז עליתו לשלטון. לפיה יש לבנות את מצרים על בסיס של מדע ואמונה. הסיסמה של מדע ואמונה הוא החליף אותה בראשית 1972 אחרי תום שנה ההכרעה בסיסמה של "המאבק הממושך". המאבק הממושך היה הדומיננטי במהלך שנת 1972. במרץ 1973 הוא כינה את זה "המאבק הסוטלי" או "המערכה הכוללת", וב-16 ביולי 1973 הוא כרך את ההכנות של מצרים במסגרת המערכה הכוללת בחכניה אב של 25 שנים.

ידין:

השאלה הייתה ביחס למה הייתה הערכתך במאי 1973. האם על ספק הנאום הזה אחת הערכות שזה לא הולך למלחמה. לא רק על בסיס זה, מה שאני ניסיתי לומר.

י. בנדמן:

זו הייתה השאלה שהוצגה * מה הייתה ההערכה שלך על מאי 1973. היסוד למאי 73 הוא הנאום ב-26 במרץ 1973. כאשר בנאום הזה הוא אמנם דיבר על המערכה, אבל שם אח הדגש על בנייה

ידין:י. בנדמן:

הזה. מאז ואילך כל...

ידין:

אגע אחד. ארוני, אחת מסכים שאנחנו עדיין נהיה בשאלה שלך? כן.

היו"ר אגרנט:

מה היו עוד סיבות שבגללן אז הערכת שבמאי לא תהיה מלחמה? אחד זה הנאום, האינטרפסציה שלך לנאום.

ידין:

עכשיו אני מוכרח לצייר תמונה של מאי 1973.

י. בנדמן:

כן, אבל אתה כבר קפצת ליולי. אנחנו מעוניינים במאי.

ידין:

הבעיה שקמדה בפניו ועמדה בפניו מאז ראשית 1973 הייתה

י. בנדמן:

בעיה האמינות. איך יצירת האמינות. הוא בא והגדיר את

זה כנאום ב-26 במרץ, הגדיר את זה כצורה הכאה: לא מאמינים למצרים שהיא מוכנה ללכת למלחמה. כחוצאה מכך המעצמות לא עושות דבר. מאחר והמעצמות לא עושות דבר כדי לשבור את הקפאון, יש לזה השלכה חוזרת על דברים שהוא כינה אותם "הלוחמה הפסיכולוגית" נגד מצרים, שעחונאים למיניהם הולכים ומרחיבים אותה, יוצרים מחדש את הדימוי שמצרים חלשה, אין לה כח, היא איננה מסוגלת וכך נוצר מעגל שלם.

ומאז ראשית 1973 הוא נקט בשורה שלמה של צעדים. דוגמא : סיהורים באס"א - הארגון הסוציאליסטי הערבי, של כ-160 עתונאים, שהוא קרא להם "הסוסיים". הבעיה שעמדה בפניו, אם כן, הייתה ליצור מחדש אמינות לסאדאת, האיש, הצורה שבה הוא שולט במצרים והדרך של מצרים. כאשר הוא כא ויצא בסיסמה של העיסות הכוללת הוא ללווה את זה בשורה שלמה של צעדים. דוגמא : מינוי עצמן כמושל הצבאי של מצרים, מושל צבאי כללי של מצרים, כראש ממשלת מצרים. יומיים קודם החפטר ראש הממשלה עויז צירקס. וקצת שהכל הולך למען המערכה.

מאז סוף סרץ ובמהלך כל חודש אפריל הייתה יצירת אוריה של מלחמה, של ערב התפוצצות. פירסום של שורה של צווים צבאיים על מה יש, איך לנהוג במצריים, חרגילי הג"א. גיוס מחנדיים, ההגנה העממית. התרמות דס. החל מ-23 באפריל רדיו קהיר ולמחרת החל לשרר סיסמאות, לעתים לפני חדשות, אחרי חדשות, במהלך תכניות ונוצרה אוריה של כאילו "הנה.. הנה.. הנה"

נו טוב, זה מראה דווקא ש"הנה". מדוע בכל זאת לא? לנדמן:

האוריה הזאת כפי שאנחנו מכירים את זה לווחה פיד, הזינה י. בנדמן:
חלק ממקורות המודיעין למיניהם, שחודש חודשיים לפני כן באו ואמרו " אין מלחמה", אחרי נאום כזה באו ואמרו : הנה, הנה סאדאת התחייב למלחמה. כמסגרת הכוחות המזוינים נעשו שורה שלמה של צעדים. כדי להיות מדויק אני הכנתי. הטבלאות האלה מוכרות לכם, אני מבין.

טבלאות של סימנים מעידים? לנדמן:

של סימנים מעידים והכנסנו לכאן הרבה יותר. אינני י. בנדמן:
יודע אם אני צריך להביא. זה המסמך של התראות וסימנים

מעידים אפריל - מאי 1973.

זה בצורת טבלאות. לנדמן:

כן, גם בצורה של טבלאות. מספר 659/א. י. בנדמן:

כן, כן. ס"מ - מחקר. זה 25, ערב המלחמה. לנדמן:

כאשר אנחנו באנו ובחנו, הטבלה הזאת מחולקת לשלש י. בנדמן:

חלקים; א) התראות מוקדמות. ב) אמצעי תקשורת, מקורות

הצומח ומקורות הכל . ג) מקורות שלנו 848 ודיווחים ותצלומי אויר. עד עמוד 18 זה מקורות הצומח ואמצעי הקשורת. מעמוד 18 תצלומי אויר, דיווחים וחומר 848. כאשר באנו ובחנו את כל אותן הידיעות שהיו פה במסגרת הזאת, אנחנו איננו פה שני דברים כאילו אפשר לחלק אותם לשני חלקים. מצד אחד פעילות בקו ובאותו עומק של הקו שאנחנו יכולנו לכסות בתצלומי אויר. לא ראינו דברים חריגים במיוחד. למעשה הדבר החריג היחיד היה - בעמ' 18 ידיעה מס' 2 - עליה בקנים הארטילריים שהיו במרחב ההגנה הראשון לאורך החעלה. מאידך גיסא **אגא**, זוהי עליה די משמעותית בקנים הארטילריים. כאשר בסוף שנה 72 אנחנו איתרנו בסביבות 120 קנים, סליחה - סוללות, ומ-120 קנים זה בערך המספר שאיתרנו אותו בסוף שנה ההכרעה, כאשר היה "הכילד-אף" הגדול ביותר, דהיינו - כחודשים של ספטמבר - דצמבר 1971, והתפרון הגדול שהיה בימים האחרונים של דצמבר 1971.

היו"ר אגרנט: כמה ?

י. בנדמן: כ-120 סוללות.

היו"ר אגרנט: ועכשיו?

י. בנדמן: 141. זה היה מספר גדול ביותר של סוללות שאיתרנו

במרחב הקדמי של החעלה עד לאותו מועד.

היו"ר אגרנט: כמה קנים?

י. בנדמן: 810.

היו שורה שלמה של ידיעות שאני אקרא להן מחשדות

נוספות באותה התקופה. לדוגמא : כעמוד 18, עמודה ג' ידיעה מספר 1 על הקידום של סוללות ס.א. 6 לאכו"סור. זה כבר קרוב מאד.

היו"ר אגרנט: איך זה מתחיל?

י. בנדמן: "סוף פרץ, ראשיה אפריל הוצבו באיזור אכו סור 4

סוללות טילי קרקע אויר ס.א. 6...."

עמוד 19 עמודה ד', ידיעות 1 ו-2 - הם היו ידיעות מחשדות, משום שהם הצביעו על הכנות להפיסת שדות תעופה קדמיים.

ועדת החקירה - 6.1.74

לפני כן שא.
או.ישיבה מס' - הנספח אחת"צ - 21 -
הער: סא"ל י. בנדמןאגרנט: איזה מספר זה, 1 או 2?י. בנדמן: 19, 1 ו-2. עמודה ד' f.
אא וידיעה מס' 2 העברה ציור ותחמושת לשדה תעופההמחבר: מאנזלה המסמס כשדה תעופה הירוש. עמוד 20 עמודה ד' ידיעה מס' 5;

עמוד 21, לא מצויין מספר העמודה, הכותרת: כוחות מזוינים כללי

וכוחות יבש ה, ידיעה מס' 4 על קידום חטיבת גישור.

העמודה הבאה - כוחות אויר והגנה אוירית, ידיעה מס' 3, 4 ו-5 ושורה

שלמה, אני ברצון סוכן לבוא ולעבור על כל הידיעות האלה. יחד עם זאת,

למרות כל הידיעות האלה שבחלקן הן הפירוש ידיעות חריגות, ההערכה שלנו,

ההתרשמות שלנו היתה שאלה הם צעדים המתחייבים מעצם המרכיב הראשון

של סיסמה העיסוח הכולל.

אני חוזר ל-26 כמרץ שזה ההתחלה. מאחר ולדבריו

סיסמה העיסוח הכולל מורכב משני חלקים, את עיקר השומת הלב הוא מקדיש

לשורה שלמה של צעדים בחזית הפנימית. הוא חייב אם הוא רוצה לתת אמינות

שאכן הפעם הזו זה שונה מסיסמאות קודמות, הוא חייב ללנות את זה בשורה של

צעדים גם במישור, גם במרכיב השני, במרכיב המערכת; דהיינו, כמסגרת הכוחות

המזוינים, וכל אותם הצעדים שננקטו פה למרות הסיכונים שיש בהם לכאורה כדי

להצביע על כוונות חריגות, נתפסו והובנו והכנו או הבנתי, זה הרי

מכוון אלי ישירות, הבנתי אותם כאותם הדברים המתחייבים כדי ליצור את האמינות

לסאדאח.

לנדוי: אבל איזה אמינות זאת כשכסופו של דבר אינו יוצא

למלחמה?

י. בנדמן: זוהי בדיוק הבעיה, שלמעשה מלוא את סאדאח

מאז קיץ 1971. זוהי הבעיה המרכזית למעשה שעמדה לפניו במצרים גופה.

אם באו הסודנטים הממ בראשית שנת 1972 וקראו - עשה שלום, עשה מלחמה,

העיקר עשה משהו סאדאח, הרי שזה לא כהכרח היה קריאה למלחמה אלא קריאה

להתוודע דרך.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סגורה - אחר הצהריים - 22 - אר.
 העד: סא"ל י. בנדמן

התווה, הראה לנו את הדרך בה אנו הולכים. תפסיק עם סיסטמאות, תפסיק עם פעלחנות שמאחוריה לא עומד ולא כלום. זה אותו סאדאט שהלך ובנה בניין שלם של מצרים, שנה 1971 היא שנת ההכרעה למלחמה או לשלום; חזר על זה בראשית עדיין, באמצע דצמבר 1971, חזר ואמר אנחנו כבר החלטנו, דהיינו: השאלה שהוא מעמיד אותה של שנת הכרעה בין מלחמה לשלום, ואתו סאדאט יוצא ב-13.2.72 ולא רק שאומר אנחנו לא יוצאים למלחמה, אלא מספר סיפור שלם, עושה דימוי של ערפל, שב-1967, ב-10 ביוני מנע בעד נאצר לשלוח טייסת לחקוף טור שריון ישראלי, כורך את זה יחד במלחמת הודו-פקיסטן ומסיים - שאנחנו נמצאים במאבק מסוך.

אגרנט: מה היה ב-10.6.67?

י. בנדמן: הוא סיפר. לכך הוא קרא לזה הערפל. בא להמחיש בצורה כזו כאילו את הכלהי נמנע שקומד בפני מקבל ההחלטה.

אגרנט: משהו שמנע בעד נאצר לשלוח טייסת לחקוף טור שריון ישראלי?

י. בנדמן: כן, ב-10 ביוני 1967 ובא ואמר אותו מה שאנו נמצאים בו - מצרים זה אותו הערפל שנאצר עמד בו אז ומנע בעדו את העשייה. זוהי הנקודה המרכזית שהוא רצה לכנא ולומר. הוא בא ואמר - מלחמת הודו-פקיסטן מנעה או הסיטה משלוחי נשק שכרית הסועצות התחייבה לספקם עד סוף 1971, העבירה אותם להודו. הוא בא ואמר שמלחמת הודו-פקיסטן הניעה את ארצות-הברית לחתום על ההודיע על אספקת 100 פאנטומים וטקיייהוקים נוספים לישראל. ואז הוא בא ומעמיד את השאלה הרטורית האם אתם יודעים מה פירוש 1200 ביחוד נוספות ליוסף ואומר, ולזה החזית הפנימית איננה טובה. הכוחות המוציאים

ועדת החקירה - 6.1.74

א.ו.

- 23 -

ישיבה סגורה - אחר הצהריים

הערן סא ל י. בנדמן

מוכנים, מרוכזים לאורך התעלה, קרקעים ברגליהם בחוסר פנוחה ומחכים לפקודה.
אבל אי לא אתן את הפקודה, החזית לא מוכנה.

האם היא לא הייתה מוכנה גם באביב 1973?

לנדמן:

הלא יש גם התפתחות של דברים?

בדיוק כך.

י. בנדמן:

מה שהיה נכון ב-1972 אינו חייב להיות נכון

לנדמן:

ב-1973 והייתה התעצמות, היו כל מיני שינויים.

בהחלט. הבעיה אם כך - סאדאט כפי שהצטייר

י. בנדמן:

לא רק לנו, אלא בעיני עתונאי מצרים עצמם,

בעיני עתונאי לבנון, כשכבר לא להזכיר את כל אותם המקורות הטובים

שבאים ומדווחים כל מיני דיווחים; אחד סאדאט הצטייר כמנהיג שאינו

מסוגל לקבל החלטה, כמנציג שאיבד את בטחונו העצמי ביכולת של עצמו,

ביכולת הכוחות המזוינים של עצמו, ביכולת המערכת הלאומית. לכן הוא

הלך בעקבות, והאיניקטור לדברים האלה היו מהומות הסטודנטים שהתחדשו

בנובמבר 1972 וגמסכו עד לפברואר 1973, אינדיקטור לכן היה החלפתו

של הרמטכ"ל, שר המלחמה - מוחמד אחמד סאדק ב-26 באוקטובר 1972.

ביטוי למדיניות כלתי עקיבה היה גירוש הסובייטים ב-8 ביולי 1972

וחזרה לברית המועצות במסעו של ראש הממשלה ב-16 באוקטובר 1972 מבלי שמולאו

קודם לכן אף לא אחד מהתנאים שסאדאט בפומבי ולא בפומבי קבע כתנאי

לשיפור אוירה עם ברית המועצות. והוא הלך והעמיד ארבעה תנאים שאם רוצים

אני מצטט אותם -

אנחורררררררררררררררר - אתה רוצה להגיד

לסקוב:

שהסיבה שאליה אתה הגעת למסקנה שבאפריל-מאי

לא החיה מלחמה, או שזו סבירות נמוכה, זה אף ורק בגלל האופי הזה של

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה מו - אחר הצהריים
 העד: סא ל י. בנדמן
 - 24 - 30 - או.

סאדאט שעליו אתה בנית אח זה?

י. בנדמן: לא, בפירוש לא, אבל כשאחד המרכיבים בודאי.
 כמטב שני מהאמץ - - - -

לסקוב: אני רוצה להמשיך - עם כל הידיעות והעתונאים של מצרים והסטודנטים והנאום של סאדאט והכל, איזה סוג של ידיעה שאילו היתה באה אליך ב-18.4.73 היית אומר סכירות גבוהה?

י. בנדמן: זוהי שאלה קשה, בשבילי לענות עליה קשה. אני רוצה לנסות להבהיר את עצמי בנקודה הזו: אני, ודומני כל אחד מהאנשים שעובדים במחקר במודיעין, אנו לא בנויים לא מחכססים לא על מקור אחד ולא על ידיעה אחת בשום פנים ואופן. יוחר מזה, למעשה השאיפה שלנו שישנה היא לנסות ולהגיע לאינטגרציה של הידיעות וליצור. לכן אינני חושב, הנקודה שאני רוצה לכוא ולומר, אינני חושב שבאפריל-מאי 1973 היתה חפרה לי הידיעה הבשאלת. אם אתה רוצה, ההיפך; מקור , הלך ודיווה, אם אני לא טועה

לנדמן: כן, אנחנו מכירים את הידיעות.

י. בנדמן: אני נסעתי לראות אותו

אגרנט: כאיזה תאריך?

י. בנדמן: הידיעה הראשונה שלו ב- באפריל.

לפני כן - א.ו.

ס.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבת סוף - אחה"צ

ס"ל י. בנדמן

מה הוא אמר אז? מלחמה?

היור"ר אגרנט:

כן.

ס"ל י. בנדמן:

פירוס - אני צירפתי את זה למסמך. הפירוס של הידיעה נמצא באמצע

כנסת למסמך שאחה, ארוני היושב-ראש, מחזיק ביד.

לנדרי: נשאלת השאלה: למרות כל זה, אם כי זה כל כך חמור,

מה היו הגורמים שהפריצו אתכם מאז להגיע למסקנה

ההפוכה. אז גורם אחד יש לנו, סאדאח עצמו, נאמר הצד הפסיכולוגי. מה עוד?

גורם שני מרכזי היה המצב הפנימי בתוך מצרים,

י. בנדמן:

מרכיבים שלו כבר השתמעו לפחות מהדברים שאני ניסיתי

להבהיר אותם קודם.

גורם שלישי: הבנתנו, או הכנתי, שקיים קונצנזוס

במצרים של נחיתה ביחסי הכוחות עם ישראל, כאשר לפי הדברים שלהם עצמם הכעיה

אינה איך להתחיל במלחמה אלא איך לסיים במלחמה. ומאחר וישראל אינה מוכנה לנקוט

ככללי המשחק, הרי שבדברים שלו עצמו הוא אמר:

ישראל תפעיל את חיל האוויר לפגיעה בעומק מצרים.

מרכיב רביעי - זו החזית הערבית. באפריל, במאי,

ישנן עדויות רבות מדברים של סאדאח עצמו שאין חזית ערבית. לא מאמינים למצרים,

אף אחד לא מוכן ללכת עם מצרים.

מרכיב חמישי - הזירה הבינלאומית. קיימת אדירת

"דסנט", החקרנות בין שתי המעצמות, אשר נחטפה על-ידי המצרים ככזאת שמגבילה

את נכונותה של ברית-הסועצות לכוא לעזרת הערבים בגלל האינטרסים, כוונתה לקידום

אינטרסים עם ארצות-הברית, או כפי שכתב איחסן עבדול קדוס. הוא יצא בסוף ינואר

כמאמר גדול. איאסן עבדול קדוס הוא העורך הראשי של השבועון "אכבר איל יום".

מ.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סוף - אחה"צ

סא"ל י. בנדמן

אנחנו יודעים את זה, אבל סאדאט עצמו...

היו"ר אגרנט: מתי זה היה?

י. בנדמן: בסוף ינואר 1973. סאדאט עצמו הגדיר אותו כעתונאי

החצר. בראיון שסאדאט נתן והתפרסם ב-6 באוקטובר 1972

בעתון הלבנזני "אל חוואדס", הוא הלך והגדיר את מסכת היחסים שלו עם איחוסן עבדול קרוס. אז קרוס כתב מאמר או בשבוע האחרון של ינואר או בשבוע הראשון של פברואר.

הוא כתב מאמר: מה שקרה בווייטנאם יקרה גם אצלנו. בו הוא הגדיר את הצדדים הזחים והשונים בין מה שקרה בווייטנאם לבין המצב בזירה המזרח התיכון. הוא בא וקבע חד-משמעית שברית-המועצות לא החייצבה לצדה של צפון וייטנאם; ולא רק זה, אלא שברית-המועצות לא עשתה דבר כאשר ארצות-הכרית מיקשה את נמל הייפונג והחלה בהפצצות עומק על האנוי; והוא גזר בזירה שווה לגבי המזרח התיכון. וכיטויים לתפיסה הזאת אנחנו מוצאים בדברים של סאדאט ובכל אמצעי התקשורת.

אני נדרשתי לרכז - אינני יודע אם זה ישנו פה -

בשביל ראש אמ"ן או בשביל תא"ל שלו, שורה שלמה של ידיעות והתבטאויות על כיצד המצרים ראו את הסובייטים בתקופה הזאת. אינני יודע אם זה נמצא פה, אבל כל החומר הגלמי נמצא אצלי תחת היד.

המסקנה מהעניין הבינלאומי הייתה כך: ארצות-הכרית

תומכת תמיכה מלאה, בלתי מסוייגת, בישראל. ברית-המועצות, במקרה האופטימלי מבחינתה של מצרים, מסייעת לה במגבלות. היא מגבילה אמצעי לחימה; היא איננה מסכימה עם דעתה של מצרים שדרך המלחמה היא הדרך האחה לחיסול תוצאות התוקפנות; ברית-המועצות מסרבת ודוחה כל נסיון מצד המצרים להביא אותם לכלל מעורבות ישירה והיה וישראל לא תהיה מוכנה ללכת בדרך ההסדר המדיני.

המסקנה שהמצרים עצמם הלכו והפיקו מראיה זאת את

המצב בין שתי המעצמות, היא שקיים הסכם, גם אם הוא הסכם לא כתוב, קיים הסכם שבהכנה, לפיו ברית-המועצות מעניקה יד חופשית לארצות-הכרית לספל במזרח התיכון, במשבר המזרח התיכון, כפי שהיא רוצה; ארצות-הכרית היא האויב של העניין הערבי;

ס.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סן' - אהה"צ

סא"ל י. בנדמן

כל עוד והערבים לא יצליחו לפגוע באינטרסים אמריקאים, ארצות-הכרית פועלת באמצעות ישראל; מאחר ושתי המעצמות החליטו שהן אינן מתערבות במקרה של סכסוך מזויין, חוזרת הבעיה ומתפקדת ליחסי כוחות מקומיים, דהיינו בין ישראל לבין מצרים והעולם הערבי. וכמציב כזה המצרים עצמם רואים או ראו עדיפות ברירה לישראל ביחסי כוחות.

מה שאתה מסביר זה עולה בערך בקנה אחד עם מה ששמענו לנדוי:

כבר מראש אמ"ן ומראש מחלקת המחקר, אלא הם ריכזו את

הניחות יותר בשאלה של העדיפות האווירית של ישראל, חוסר היכולת להתמודד עם חיל האוויר הישראלי, אני הייתי רוצה לדעת סמך דברים יותר ספציפיים בעניין זה. על הנושא הזה גם כן כבר שמענו הרבה, כך שבקיצור אני רוצה לומר: המצרים סברו שהם זקוקים לכוח של מטוסי קרב הפצצה לעומק, מטוס כמו המיראז'.

י. בנדמן: כמו הפנסום.

לנדוי: כמו הפנסום, אבל המיראז' מילא את הדרישה הזאת

בעיניהם. אחס בהערכתכם חשבתם שדרושה להם לצורך

זה לפחות סייסת אחת לכל שדה תעופה חשוב שלנו, לכן כנראה זה 5 סייסות. אנחנו מצאנו בחומר שהם בעצמם מדברים על שתי סייסות, שהים עד שלוש סייסות. כאשר הגענו לאוקטובר 1973, הייתה בידיהם סייסת אחת, אתה אומר.

י. בנדמן: 18 מטוסי. 18 מטוסי מיראז' 5.

לנדוי: כן, כך נאמר גם במצבה. אני מצאתי במסמך אחד

זה ס-3 באוקטובר 1973. זה בא ממקור

י. בנדמן:

זכרון. כן?

לנדוי:

י. בנדמן: אמת.

ס.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סו' - אחה"צ

פא"ל י. בנדמן

ונאמר פה: "הנדון: מצרים-לוב, שיחוף פעולה צבאי". לנדוי:

"1. מיראז'ים לוביים.... (מצטט מהמסמך של

אובוסט"ו. (כאנגליה)

היריעה הזאת לא הייתה נכונה. י. בנדמן:

לא הייתה נכונה? לנדוי:

לא, בפירוש לא, קסיגורית לא נכונה. י. בנדמן:

על סמך מה אחה אוסר את זה? קשה לך בודאי לענות על זה. לנדוי:

לא. הרבר הוא פשוט: במצרים, עד ל-6 באוקטובר שעה י. בנדמן:

14.00, שזה ראשית המלחמה, הייתה טייסת אחת בלבד, 18 מטוסים, שהגיעה בחאריך...

שאר המטוסים היו בלוב, אנהנו מכירים אותם, הם היו בשדה אחד או שניים בלוב, אנהנו

מכירים אותם, הם עדיין שם.

אחרי כן רשמה ת.כ.

העד שא"ל י. בנדמן

לנדוי:

קבלתם את הידיעה הזו כשעתה?

י. בנדמן:

אני סניח.

לנדוי:

י. בנדמן:

צריך להסתכל. הכעיה לגבי הנייר הזה, היא שאנו חייבים לכדוק מתי אני קבלנו את זה ולא מתי זה יצא. זו ידיעה שיצאה מפה, איני יודע מתי הגיעה.

לנדוי:

כחוב כאן: תאריך הידיעה יולי-אוגוסט 1973.

י. בנדמן:

זה לא אוסר מתי זה הגיע לאמ"ן בכלל, אך אני מוכן לקבל את זה שהגיעה לאמ"ן.

לנדוי:

האם זה זכור לך?

י. בנדמן:

היא בוודאי זכורה לי. אפ"ר ראיתי אותה, אך אני לא בדקתי מתי אנו קבלנו. אני בדיעבד הכנתי בשביל ראש אמ"ן את כל החומר. ראיתי את הידיעה, איני זוכר מתי.

לנדוי:

מחוך הנחה שקבלתם אותה כשעתה ב-3.10, מה עשיתם אם הידיעה הזו? הייתם צריכים להעריך את הידיעה

הזו.

י. בנדמן:

היה ברור, מאחר שאנו נעקרו... אני רוצה לתקן מכלי שאני רוצה להתחמק, אני ברצון עונה: הענין של חיל-האוויר הוא איננו ענין של מחלקת מחקר, באחריות בלעדית, אלא ענין של מהמ"ן אויר - מחלקת מודיעין אויר של מפקדת חיל-האוויר, אבל אני כאחראי על התקרבה הכוללת, הייתי צריך לדעת, מה שאני רוצה לבוא ולומר הוא, שאני

ועדת החקירה-6.1.74

.42.
מ.כ.ישיבה פ"ו - אחה"צ
י.כנדמן

נו מן את המסקנה הסופית, אך בדיוק פירוט מדוע ואיך, לא אוכל לפסור כאן.

דהיינו, ידענו בדיוק איזה מטוסים, אח מספרי
המטוסים שישנם במצרים, סוג המטוסים בכל שדה העופה ובשדה העופה בלוב.
כהוצאה מכך היה ברור, ידענו שהטייסת השניה ב-3 ~~למספר~~ אינה נמצאת במצרים
אלא נמצאת בלוב.

לקבוע
על סמך מה יכולתם ~~לעס~~ זאה בוודאות?

לנדוי:

את זה אני מבקש להפנות... לא אוכל לתת לך את ה...
לנדוי:

י.כנדמן:

הלא באים בחשבון רק כמה מקורות,

לנדוי:

על-כך אתה שואל - בוודאי.

י.כנדמן:

אולי חבדוק על כמה שניתן לבדיקה, מה עשיתם עם
היריעה הזו.

לנדוי:

אני סוכן לומר מראש שהבעיה לא הייתה ^{קיימת} ~~מאז~~
~~וידענו~~. כאשר אנו מקבלים דבר כזה, אנו בודקים

י.כנדמן:

על המקום. היריעה נבדקה והטייסת השניה נמצאה בלוב.

כלוב נמצאו עוד הרבה יותר מיראז'ים?

לנדוי:

כן, בהחלט. באחד זמן הבעיה של לוב לא הייתה מספר
המטוסים אלא מספר הטייסים. קצב הכשרת הטייסים לא

י.כנדמן:

ענה . מראש מצרים שלחה לצרפת טייסים כדי להתאמן על מטוסי המיראז'. הם חזרו
אחר-כך ללוב, בין ה-10 ל-12 באפריל 1973 הועברה טייסת אחת מפסגת על-ידי
טייסים מצריים. חיל-האוויר אמר, או ידעה והעריך שמה שעומד לרשותה של מצרים
מכחינת טייסים זה פלוס מינוס טייסת אחת. לא עומדים לרשותה טייסים אשר מסוגלים
לטוס במטוסי מיראז' 5-5.

היו"ר אגרנט:

מבינותי את נמוקי התערכה שלך לגבי התקופה אפריל-
מאי. האם מישהו רוצה לשאול שאלות בקשה לתקופה הזו?

י. כנדמן:

הייתי רוצה להבהיר נקודה אחת שכבוד השופט שאל אותי.
כאת ואסרת שראש אמ"ן ועוזר ראש אמ"ן למחקר הציבו
לפניך, על מה אנו ביססנו את התערכה. הם באו ושמו את העניין הצבאי, יחסי הכוחות.
ידענו את יחסי הכוחות כפי שהם חשים אותם, ואת האסון האווירי בתוך זה. אני
בוודאי לא בא לחלוק על הדבר הזה. אך אני רוצה לומר כי היו הדגשים שונים.
ההדגש שלי אישית, ונתתי את זה בכתובים, היה שבבעיה איננה בעיה צבאית כלכד,
אלא הבעיה היא הבעיה של המערכת הלאומית של מצרים. כתבתי בזמנו מאמר ב"מערכות",
בו ניסיתי להתמודד עם הב עיה של מלחמת ההתשה. האם מלחמת ההתשה הצליחה או לא
הצליחה, מתוך זה שיצאתי מהדברים של נאסר עצמו, מה הוא רצה להשיג ממלחמת ההתשה,
הגעתי למסקנה שמלחמת ההתשה נכשלה לגמרי, מנקודת מבט מצרית אני מדבר. הגעתי
למסקנה נוספת, ושמתתי אותה, שמה שנכשל שם זה לא רק חיל-האוויר שלנו שתקף בעומק,
אלא שהמערכת על כל מרכיביה לא עמדה במבחן, לא עמדה בעניין המלחמה. עכשיו, כאשר
הלכתי לבחון את מצרים ובחנתי אותה באופן קבוע ושופף, למעשה מה שראשנו הוא
דבורים פומביים על-כך שלמצרים אין המטוס, שלמצרים אין אלקטרוניקה, שלמצרים
אין את זה, ויחד עם זאת כאשר בחנו את הדברים באיזה ק ונשכח עם הועמדו על-ידי
המצרים עצמם, - המסקנה שלי הייתה, שאמנם זה נכון, אין לו את המטוס שווה הערך,
אבל הבעיה היא למעשה חוסר האסון ביכולת העצמית. הוא איבד אותה כתוצאה מכשלון.
אני לא רוצה לבוא ולומר אם זה כשלון שש הימים, אך בוודאי מלחמת ההתשה וכל

.44.
ת.כ.

ועדת החקירות-6.1.74
ישיבה ס"ו - אחה"צ
י.בנדסמן

מה שבא אחריה, אנחנו מכירים את העניין.

היו"ר אגרנט: מן, אבל האם דווקא זה לא יכולה היה לרצון אותו למלחמה? דווקא חוסר האמינות, אם הוא רוצה להמשיך להתזיק מעמד, זה עלולה להביא דווקא לתוצאה הפוכה.

י.בנדסמן: כהחלט כן. יש לנו קושי. הקושי שלי בהצגה לפניכם הוא זה: קרה משהו, כאשר אני בוודאי לא אלך להוריד ממנו. אני לדאבוני, אני אשם, אני בפירוש חלק מהמערכת שטעתה, ואני צריך לבוא היום ולהסביר, לאחראי שאנו יודעים שקרה משהו, למה ראינו זאת כך. אך לאדם שאמרתי את הדברים האלה, אני רוצה לנסות ולהסביר את הנקודה הזו, בוודאי אתה יכול לבוא ולומר, וזה לגיטימי לבוא ולומר שאם כך, זה צריך לדרכן אותו למלחמה.

היו"ר אגרנט: אך השאלה שאני שואל היא בין אם היא תאורטית או לא, היא זו: היה אז סיכום כזה, שזה יכול להביא למלחמה?

י.בנדסמן: לפי דעתי לא, אצלי לא היה, ואני עומד פה לפניכם.

היו"ר אגרנט: אצלכם בענף שלכם ישנו אדם כשם אלברט סודאי.

י.בנדסמן: בהחלט.

היו"ר אגרנט: והוא היה קצת יותר רגיש לסכנת מלחמה, עד כדי כך שראו אותו כפניקיסט.

י.בנדסמן: אדוני, אתה אמרת כמה דברים. קודם כל אני מכש

.45.

ח.כ.

כשום פנים ואופן לא בענף, גם לפני שאני הייתי ראש הענף, בשום פורום דיון שהתקיים אצל עוזר ראש אמ"ן למחקר או אצל ראש אמ"ן, לא קראו למישהו, לא לאלברט סודאי או למישהו אחר, לא פניקיסט ולא בשם אחר. דבר כזה אצלנו לא היה. בין חברים אולי.

היו"ר אגרנט: אני לא אומר שזו יצא מפי ראש המחלקה או מישהו אחר, אך האם היתה מחשבה שהוא רגיש לכך, אולי בצורה מפורזת, שהוא רגיש לכך יותר מאחרים?

י.בנרמן: אני אינני חושב שהיה יותר רגיש. אינני מקבל זאת. מדוע? אני לא רוצה שייווצר הרושם שאני רוצה להוריד ממני או ממישהו אחר, אך פרוש הדבר שאנו היינו מחוץ רגייסים. אני חושב שלא! אלא הנתוח שלו והתפיסה הכוללת המצטברת שלו היתה קצת שונה.

היו"ר אגרנט: היתה קצת שונה?

י.בנרמן: היתה קצת שונה בפירוש.

היו"ר אגרנט: באיזה כוון? (אסור לך להשתמש עכשיו במילה רגיש.)

י.בנרמן: בהחלט, אני אשתדל. לא היה וכוח בכלל, שלו סאדאח

היה מרגיש עצמו מסובל, היה הולך למלחמה. לכלל

אין וכוח על-כך. הוכוח שהיה, אם בכלל, ושאתה הגדרת אותו כרגיש יותר, היה המשקל של הנתוח שלנו - שלי (אשתמש רק ב"שלי". גם אם אני אומר "שלנו", אני מתכוון "שלי"), היה שאני נחתי משקל גדול יותר להערכתו-הוא (של סאדאח) את הסיכונים שעומדים לפניו, והיה ויפתח במלחמה, על בסיס הערכתו-הוא של סאדאח, שהבעיה אינה איך להתחיל במלחמה אלא איך לסיים אותה, בעוד שאלברט לא התנגד לזה, אלא הוא אמר שאין להוציא מכלל אפשרות גם משהו אחר. אחד החברים אצלנו

.46. .50.

ת.כ.

ועדת החקירה-6.1.74
ישיבה מ"ו-אחת"ב
י.בנדמן

מכנה זאת בעיה של הורמונים. דהיינו באיזו מידה מישהו מוכן להתחייב יותר או באיזו מידה מישהו פותח פה, משאיר כפתח לשפיים-שלוש-ארבע אפשרויות. אצל סר סודאי, ואני מאד מכבד אותו. כבדתי אותו בעבר, מאד כבדתי אותו ואני מכבד אותו גם היום, בכל מהלך העבודה, לפי דעתי הוא אחת החוליות, אחד המרכיבים החשובים ביותר במחלקת מחקר. שם אך הוא בנוי אחרת, אנו בנויים אחרת. אלברט לא עירער, לא על המסקנה שיחסי הכוחות הם שליליים, לא על המרכיבים אלא סחוף סיבות שלו, סיבות של אנושיות לפי דעתי, הוא השאיר פתח פתוח, והיה ואנו טועים.

קרה דבר, דומני שזה היה ב-4 לחודש או ב-3 לחודש.

היו"ר אגרנט:

אנן עוברים עכשיו לאוקטובר?

י.בנדמן:

אנו עדיין מתרכזים במאי או עוברים לאוקטובר?

י.ידין:

גמרתי עם מאי.

היו"ר אגרנט:

אני רוצה לחזור למאי בהקדמה לאוקטובר. זה קצת

י.ידין:

יותר נוגע לבעיה של חפקיד מחלקת מודיעין הייתי

אומר.

(המשך רשמה א.א.)

זה לא ענין של הורמונים, פה משחקים בבעיה של עתיד מדינה. השאלה שאצף מחקר צריך להציג לעצמו כל פעם היא חד משמעית: או שאלה מצריכים לקחת את האחריות הכוללת - זה הפיקוד - הולכים לפי העצה שלי, או שלא הולכים. אבל יכולה להיות סכנת שהפיקוד כן הולך לפי העצה שלי, ואז האחריות עלי היא באספה עצומה.

י. בנדמן: אחריות עצומה.

ידין: אני לא יכול לשחק. אפילו אם יש לי קצת ספק, אני אחספספה הזה מוכרח

להביא לידי ביטוי, כי אחרת יכול להיות שאני מסעה את מי שצריך

לקבל החלטה. לכן אני חוזר כרגע לאפריל - מאי. לפי עניות דעתי, אולי אני טועה,

חחקן אותי, אחת הסיבות לכשלון ההערכה של הסודיעין ושל הגוף הספקה על הסודיעין גם

יחד היה אפריל-מאי 1973. מדוע⁴ כי אז היה מצב שגם הידיעות בשטח, גם של הסוכנים

הסובים ביותר, גם של גורמים אחרים, העידו שסארת הולך לפלחמה בפאי. אתם, בגלל

הסיבות שהסברתם קודם ואחרות, אפרתם שהוא לא ילך לפלחמה. הפיקוד לא קיבל אז את

דעתכם. הרפסכ"ל ושר הכטחון היו בדעה בפאי שיש סבירות הרכה יותר גדולה לפלחמה

ספה שאמ"ן חשב. והנה אחר כך הסתבר שאמ"ן צדק. השאלה שאני שואל היום בדיעבד,

שאלתי אותה כמה עדים, ופה לא אחזקת, כי ענין זה אי אפשר להוכיח בשלב זה, השאלה

היא אם אכן באפריל-מאי, או בפאי לא התכוון סארת באספה ללכת לפלחמה, ולכן כל הסיסנים

הפעידים היו נכונים, כולל הידיעות של הסוכנים, אלא שברגע האחרון חל שינוי.

וכרגע לא אכנס לסיבת השינוי, אם זו היתה השפעה של הרוסים שאמרו: תן לנו עוד

שאנס לברר בסועצח הכטחון, עם האמריקאים. אינני יודע מה. בכל אופן, זאת אחת

האפשרויות. אני שואל אותך שאלה ראשונה: האם אחת היום - ולא אחזקת אתך בענין זה -

האם אחת מסוכנע שאכן בפאי הוא לא התכוון ללכת לפלחמה. עובדה היא שלא הלך, לכן קל

אולי להגיד. במקרה זה ההיפך מבעיה אוקטובר. אבל האם אחת באספה מסוכנע שהוא לא

התכוון.

י. בנדמן: לדאכונני אני מוכרח להגיד שכן. אני יכול להוכיח את זה.

ידין: אתה יכול אפילו להוכיח את זה - חוץ מהעובדה שהוא לא נלחם?

י. בנדמן: אני יכול להוכיח שלא התכוון,

ידין: אלה דברים סודיים? ספקורות סודיים?

י. בנדמן: אני בכר לגמרי ככולכל, אני לא יודע איזה חומר מצוי בידוכס.
ידין: כל החומר ישנו.

י. בנדמן: אם כך, זה צריך להיות. אני הובאתי את זה...

היו"ר אגרנט: זה הוגש לנו על ידי ראש אמ"ן.

ידין: פאיזה מקורזה הם ידועים לנו?

י. בנדמן: מה שאני מתכוון []

ידין: []

י. בנדמן: אדוני, מה שיש לך [] הרי אני הכנתי, אין לך מה החומר הסקורי.

ידין: [] יש.

י. בנדמן: לא, אם אין מה המישה קלסרים...

לנדאו: יש שלושה. מה אתה רוצה []

י. בנדמן: לא את הכתבות, []

לנדאו: זה תמציות בשלושה, לא הסלא, אני יכול לסצוא.

י. בנדמן: זה אוחו סוג חומר, אבל לא זה שבידך. []

ככל מקום, אני יודע שהוצאתי קטע זה לפני כמה ימים, לפי דרישה,
ואין לי שום קושי להמציא אותו.

כפי שאני קראתי את החומר, ולפי דעתי כפי שאחרים קראו את החומר,

הרי מהדברים של [] משהמע בצורה הכרוכה ביותר, שלפני תום הדיון על המזרח

החיכון במרעצה הכסחון, ואז עדיין לא ידעו שהוא יידחה למחצית הסניה של יולי

ולמעשה יסתיים בסוף יולי, ההנחה באותו שלב היתה שיסתיים בסוף יוני ...

ידין: באיזה האריך []

י. בנדמן: סליחה, יש לי כאן משהו שאני יכול לתת לפחות את

החאריך: []

לנדאו: אני חושב שיש פה [] מוצג 94, עמוד 30.

י. בנדמן: בעמוד 30 []

[]

באיזה תאריך?

ידין:י. כנדמן:

--	--

אני חותם על כל מילה, כינחיים אין מה שום דבר סטה שאתה אוסר.

ידין:נכנצל:ידין:י. כנדמן:

--	--

הקטע הזה איננו נמצא פה, משום שפה היה מסוקד והוצאנו דברים אלה.

--

לנדאו:

לשם מה היתה אם כך כל ההליכה הזאת, כביכול, לקראת מלחמה בפאיי?

איזו מטרה זה שרת?

י. בנדמן:

ניסיתי להצביע על כך, שלפי דעתי, איפה הוא

היה באותו זמן, הכעיה היתה עניין של יצירת אמינות, שהפעם כשהוא

מדבר על שלב העיסות הכולל, זה לא אותו כמו שהיה כשריכר אז. ומה עמד אז על הפרק?

מצרים הגיעה כנראה כפעם הראשונה מאז הרכה מאז זמן למצוקה, מסבר

פיננסי שוטף. כבר לא מדובר על כספים להשקעה, אלא למימון של ההוצאות השוטפות.

העניין נוצר, עד כמה שזה מטונה, ממחסור בשמן מאכל בלוק המצרי. את המחסור בשמן

המאכל הלכו והעמידו כסמל למצב שבו נמצאת מצרים. אח העניין הזה צריך לשבור. בא סאת

עצמו ואמר: ליצור מחדש את האמינות. מסעודיה הוא קיבל כסף בשביל שמן המאכל,

את העתונאים סילק משורות האסה וכך לא יכלו לכתוב.

אחרי כן שא

ידין:

טוב בסדר, אני חוזר לבעיה הכללית. אתה כעצמך

מגיע למצב אז, ואני עדיין מדבר על מאי, שכרוך

שנסופו של דבר ההחלטה אם כן ללכת למלחמה או ללכת למלחמה, העתוי יותר נכון הוא

בידי שאדאח ולאן דוקא בידי כל גוף גדול. כי הוא אוסר כעצם: רבותי, אנחנו

כבר נמצאים במלחמה, העתוי המדויק - זה לא ענין שאני צריך לקבל אישור, זה תלוי

בכל מיני בעיות טקטיות. אני מדבר פגיע על בעיה הסיכון שלכם. אתה הקראת לנו

אני עכשיו מסתכל, לו אני הייתי ראש

ענף 6 אז כמצדדים, ואני רואה מספר ידיעות רציניות מאד, לאו דוקא מהשטח,

של מקורות

אם מסתכלים

עליהם, הם מדווחים דבר אוטנטי, פרט לכוונה שאתה תמיד יכול להגיד שאדאח יכול

לשנות.

יש מה ידיעות, אינני רוצה להכנס, אתה מכיר אותן יפה.

איך לפי דעתך, ראש ענף במודיעין או ראש אמ"ן, או

בכלל הפילוסופיה של קצין מודיעין אז, בשלב כזה כאשר ידעו שבסך הכל אנחנו

מחזיקים כ-150 טנקים כהעלה אז, כמה עשרות טנקים בסואף זכ', איך יכול מצפון

של איש מודיעין לבוא להגיד לממונים עליו: לא תהיה מלחמה. למרות שהוא יודע

שיש מה סיכון מסוים, ואם הם וחלילה הוא טעה קצין המודיעין בסיכון הזה,

זה בנוי באמה על סקרים גדולים וחשובים וכיוצ"ב, אז הסדינה בסכנה מוחלטת.

אז אני אוסר, קודם כל אז, אני מדבר על מאי, כאשר מה הריכוז של הידיעות הוא

גדול.

אני אוסר את כל זה למה? בגלל זה, לפי דעתי, של מה

שקרה אז אמ"ן קיבל בסחון לקראת אוקטובר יותר גדול והפיקוד קיבל להיפך - חוסר

בסחון יותר גדול בהתנגדות. כל זה זה פסיכולוגי. אלא מה הצרה? בסבלאות שאחם

הגשחם האלה על עובדות, מה ניסו להראות לנו, בצדק? כל ידיעה שקיבלנו לקראת

אוקטובר 1974. אה זה לפה קרה במאי. זה גם אז. [] אומר מלחמה -
 גם אז אמר. צ א הזיזו מה זה - גם אז אמרו וכו'. ואז זה שבטח בינתיים כל
 הצבא המצרי הופיע - זה לא מספיק. זו היא שאלה שאני הייתי שמה לקבל עליה
 תשובה. אני רוצה להבין איך הסודיעין רואה את התפקיד שלו. אבל לפני שאני
 אהן לך את המאמר האפשרות לעשות, אני רוצה להגיד לך דבר אחר.
 אנהנו קיבלנו פה איזה רושם, יכול להיות שאני

סועה.

זאת היא שאלה.

היו"ר אגרנט:

אני מכין שזאת היא הערה, אבל אני רוצה לגשת להבין

יריין:

את הבעיה של המח של הסודיעין שלנו, מפני שלדיעות

יש לנו עובדות, ועד שאני לא אכין את זה - אינני יכול לתת פסק דין בנקודה זאת.
 קיבלנו רושם שאם איננו מסוגלים ללכת אחורה לידיעות, "טו רטריט" מה שנאמר.
 נאמר לנו שקשה לכם לקבל לכם לקבל כל מיני ידיעות ולקבל מהם רושם. אנהנו
 קיבלנו את החומר הזה, זה עשה רושם יפה מאוד. אבל אני שאלתי אז את ראש אמ"ן ואני
 שואל אותך, אני רוצה לקבל את החשובה: האם החומר הזה בצורה זאת או אחרת,
 היה כבר בספטמבר במדיעין? הטבלה הזאת שהשוותה כל ידיעה וידיעה, האם זה נעשה
 בספטמבר, או עכשיו כדי להראות את הקיים אומרים? הנה כך קרה. התשובה שאני
 קיבלתי שלא היתה למעשה עבודה מסוג זה. ואני קורא בידיעות []
 [] , שהם אומרים שם שזה יהיה ב-14 למאי []
 [] או 16 ביולי [] וזה כא []
 [] מקורות. כאשר בספטמבר, והפעם כבר כל העולם נמצא בשדה, ומתחילות שוב
 ידיעות. מישהו אז, לא עכשיו, אני שואל, לקח בחשבון שבחור התכניות לפחות, אם
 לא בכדונות, של הסודיעין של הצבא המצרי המושג הזה של ליל ירח פלוס חג, חג
 חסוב, פלוס שבת כשהם באים יחד - זה האריך מאוד מאוד מסוכן? זו היתה שאלה
 ארוכה. יכול להיות שלעצין הראשון תענה לי אולי, אבל הכל חובילה לקראת הנקוד
 השניה הזאת.

אם אתה בא ושואל אותי: האם בחדש אוקטובר, למעשה אני

י. בנדמן:

צריכים להתחיל ב-24 בספטמבר, ב-24 בספטמבר הגיעו

בלילה הגיעו לנו הידיעות הראשונות על תזוזת כוחות. אני יכול להגיד לך בריוק את השעה. הידיעה הראשונה שהיחה לנו נתקבלה ב- 242100. זה זמן קלה בבסיס, לא אזלנו, אבל אני סתיחס לזה. ידיעה ראשונה על אפשרות של תזוזת של דרוזיה היה מדיח [] ב- 242155 בספטמבר. ז"א- מזה אני מציע להחזיל, אם אנחנו דניס.

לסקן: היתה ידיעה []
י. בנדמן: יותר מאוחר.
לסקוב: כיוני שהם יתחילו את המלחמה בסוף ספטמבר.
י. בנדמן: בהחלט. הכעיה האם כזאת עכשיו: אני לא יודע למי לענות.
היו"ר אגרנט: רגע אחד. ושאלה שאלה ביחס לתקופת אפריל- מאי. אחת עזית מה שעזית. בקשר עם זה, כמעבר למה שקרה באוקטובר שאל פרופ' ידין אותך, בהסתמך על הידיעה הזאת [] - האם זה הובא כחשבוני התשובה היא.
י. בנדמן: אנחנו נעשה עכשיו הפסקה.
ידין: זו תשובה לאחרי ההפסקה?
היו"ר אגרנט: כן.
ידין: אבל אני ככל זאת מבקש רשות. אני מחשיב יותר את החלק הראשון של השאלה שלי מאשר את העניין הזה. על זה אני

רוצה לקבל ספר תשובה.

י. בנדמן: ברצון.
ידין: איך אחת כאדם שנושא עליו אחריות עצומה, שלא הייתה צריך לישון בלילות, כאשר היו הידיעות אז באפריל- מאי, לא החסברים אחר-כך, יכולת לחשוב, אחת והמוונים עליך, שפזזר לכס להגיד לספקד שלכם: הסכירות היא נמוכה. זו היא שאלת אחת, קודם האדכתי בה, עכשיו אני מקצר בה. שאלת השניה: היכולת ללכת אחורה לידיעות שהיו פעם

וליישם אותם מדי פעם ופעם לפגי המאורעות. הדוגמא: []

י. בנדמן: למה אתה רוצה שאני אענה?

ידין: יש שתי שאלות. אצאאצא

י. בנדמן:

אני מענה על החלק השני, משום שהוא יהיה

יותר קצר. יש לנו בפירוש בעיה. יש לנו בעיה בעבודה

שוטפת, לבוא ולו ר לך שאנחנו ככל עת מסוגלים לעשות את זה - זה יהיה לא נכון, זה יהיה לא מרוק. יותר סבך, היום יש חוסר איזון. אם אתם רואים את הניירות האלה, יש חוסר איזון, עיוות בניירות עצמם, בין מידת הפירוש של אוקטובר לבין כל מידת הפירוש האחרות. מדוע? מפני שאוקטובר זה היחיד שנעשה על בסיס היריעות הגלמיות. כל הדברים האחרים נעשו על בסיס כחלקן הגדול על בסיס סיכומים שנכתבו באותו זמן, פעמיים ביום, לקטים וכל מיני דברים כאלה שבהם הוכנסו ידיעות. רק באופן חלקי הושלם לגבי אפריל מאי כידיעות גלמיות. הבעיות הן בעיות של המערכת. אני רוצה לראות ולהצביע על זה. יש לנו בעיה של אחסון חומר. חומר אחרי האריך מסוים בכלל לא נמצא אצלנו אלא נמצא בגזון. החומר איננו מרוק לפי מקורות, דהיינו - כדי למצוא היום ידיעה אפילו רק של 848 של מצרים, שאפילו נניח אני אדע את התאריך שלה - אני צריך לעבור על כמה אלפי ידיעות.

ידין:

חסלה לי, היות ואני שאלתי את השאלה הזאת, זה מה

שאני רציחה שתגיד ולכן שאלתי. אני מניח שאת הכעיה

הזאת אחת ידעה כבר כל השנה, זו לא בעיה שנולדה היום שאתם לא מסוגלים.

י. בנדמן:

ואיך? ועוד איך?

ידין:

אז אני חוזר ואומר: איך אתם לא רואים שיכול מאד

להיות שהיות ואינכם מצמצמים מסוגלים לעשות את

הסינטיזה סבל ההצטרפות של כל מיני ידיעות, יכול להיות שהתמונה שאתם נוחנים מדי פעם בפעם בהערכה היא עלולה להיות מעוותת, ולכן היא מסוכנת.

י. בנדמן:

אני לא אבוא לסחור את "הפינל ג'מנט".

ידין:

זאת שאלה.

י. בנדמן:

אני לא יכול. משום עובדתית במידה מסוימת, הייתי

אומר, מידה מסוימת של צדק יש בפינל ג'מנט. אבל

לפי דעתי, לפי הנסיון הרי מסוּשך שלי גם כרסה אחת יותר נסוכת, דהיינו בחוד

ראש מדור צבאי במסגרת אותו ענף אפילו, כמה שנים קודם, אמנם זה לא טענה. זה לא הולך בדיוק כך. דהיינו - כדי היום לתת לך להיות סגול לעשות השוואה, מידיד אפילו, על חומר, יש לך מסען של ידע ונסיון מקצועי.

ידין: אני לא בא בטענות, אני מסכים אהך

י. בנדמן: אני מנסה להסביר לך. יש לנו כרטיסיות. יש לנו חלק

ההחומר אגוד כרטיסיות. הבעיה שלי לא למצוא לך את

הידיעה, אלא למצוא לך את ה"אירנס", שאתה תקבל אותו. לא תקבל מה שכחוב בכרטיסיה. יש לנו פירוטמים שלנו, דהיינו הלקטים על הצבעים השונים שאני מניח שאתם כבר מכירים אותם. סקירות, סיכומים ודברים שונים שכל עת אנחנו חוזרים אליהם משום שהם תחת היד שלנו. אצלי בענף יש לי היום, כלא כל קושי אני שולף לך כל ציר שנכתב על ידי הענף בחמש השנים האחרונות.

ידין: ניר שלכם.

י. בנדמן: לא, לא, אבל הוא כתוב. אם יש לך דוגמא של לקטים -

הוא כחוב עם מתן סימוכין.

ידין: הכוונה שלי לפרטים.

בבנצאל: אולי כדאי לראות עוד פעם את הכרטיס.

ידין: הכעיה שלי היא הכעיה הפרוזאית שעליה אלט נשברים, לא

על ההערכות הכלליות. נחתי לך דוגמא של 14 במאי

יכולתי לתת לך עוד דוגמא. זה לא היה עוזר לך הרבה. כי אני עדיין הולך למאי

דוקא במאי יש ידיעה (אצלנו זו ישיעה מס' 26) שאומר, על

מלחמת : אחד הדברים יהיה שתי

משחתות שנמצאות בעדין הלכנה ותחוסומנה את כב אל מנדב. שבוע לפני אוקטובר, 6 לאוקטו חמשה

ימים לפני אוקטובר יש פחאום איזה ידיעה על שתי המשחתות האלה.

י. בנדמן: אני נדרשתי לעשות לעשות השוואה של סימנים מעידים

והתאמתם. אינני יודע אם אתם קיבלתם את זה. העדין

של המשחתות : משחתות נמצאות בעדין.

לפני כן שא.
או.

ועדת החקירה - 6.1.74

- 71 -

ישיבה סגורה - אחר הצהריים
הערב: סא"ל י. בנדמן

ידין: אינני עוסק כרגע לא ולא בדברים כאלה.
אני חוזר לבעיה שלי, שאחם, ואינני מסיל עליכם
את האשמה. אולי מישהו יצטרך לשוב את הראש איך אפשר *to retreat*. אבל
אחם יודעים שאחם לא יכולים *to retreat*. לכן אני לא מדבר על
אני מתכוון ליריעה של שבתכנית

י. בנדמן: זה אותו הדבר.

ידין: טוב בסדר, סליחה. ששתי האניות תלכנה.
עכשיו באה יריעה בשבוע לפני זה, לא
 ששתי המשחתות האלה באופן עצבני מביאים דברים מאלכסנדריה. וקצין
הסוריעין של חיל היס אמר לנו שהענין הזה נראה לו חריג ביותר.

י. בנדמן: הוא לא הצביע על זה. בפורום מחקר.

ידין: ככה נאמר לנו.

י. בנדמן: הוא לא הצביע על זה בפורום מחקר. כשהוא בא והודיע
את זה אחרי המלחמה אריה שלו כמעט קיבל שבץ על המקום.

הוא לא אמר את זה.

לסקוב: הוא הוציא חוזר שלהם אחרי היריעה הזו ועוד יריעה
של ה-28, שזה מראה על סימנים מבצעיים. הוא נסע

להשתמש במלה ---

י. בנדמן: וקשר את זה כתקביל. יש לי את סיכום היס, חיל
היס של אותו זמן, לא אצל ראש אמ"ן.

ידין: בסדר, בסדר. אני לא מתכוון כרגע לקצין הסוריעין
אם הוא אמר או לא אמר. יש לנו אמצעים כדיוק
לרעה מה הוא אמר. לא זו הבעיה. אבל היריעה הגלמית ראינו אותה שבוע

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סגורה - אחר הצהריים - 72 - א.ו.
 הערה: סא ל י. בנדמן

ידין:

ימצא לפני 6 למוקטובר ישי ידיעה גלמיה של []
 לא פה שאמר, טוב, לא אמר את זה קצין המודיעין,
 אני אומר, שאילו הייתה לכם אותה המכניזציה הזו, המכניזם הזה, שהוא קשה מאוד -
 שכאשר באה ידיעה כזו באופן אוטומטי באלקטרוניקה זה היה מתקשר עם אותה
 ידיעה של [] שהפעם זה מקרה אחר מאז, אז אומרים - רקע אחד, פה קורה
 דבר כזה אולי.

אבל אי חוזר ואומר, פה אולי נעשה הפסקה,
 אני לא בא אליך לבוא היום בטענות. השאלה שלי היא הבסיסית, שעלי היא מתיק
 עד היום, זו אחת הבעיות המרכזיות בקשר עם הערכת עבודה אמ"ן ומה חפיקו
 בכל העניין הזה -
 מכיוון שאחם יודעים שיש לכם מבבלות רציניות
 ביותר, אפילו לעכל את החומר שלכם במשך שנה, ומכיוון כמו שאמרת שהסיכון פה
 הוא גדול, איך אתם אצלכם מפתחים את הפילוסופיה הזו של סכירות נמוכה או לא ?
 זו השאלה. נמשיך אחרי ההפסקה.

אגרנט:

חברי הוועדה יציגו לך עכשיו שאלות מהתקופה

מה-24 לספטמבר עד פרוץ המלחמה, ואחרי תענה על

השאלות האלה.

י. בנדמן:

אני אשתדל.

לסקוב:

שאלתי אותך כשנבעת בזה, שאחת הבעיות שלפי הערכתכם

שסודאח לא מסוגל להחליט, שאלתי איזה ידיעה

לו היית מקבל אותה הייתה נותנת לך התראה על כוונה. והשאלה שלי על רקע זה,

האם ידיעה כמו [] שבספטמבר-אוקטובר [] שחיה מלחמה,

ידיעה של [] ידיעות של מודיעין קרבי; המבקש []

ישיבה 73 - אחר הצהריים - 73 - א.ו.

העד: סא"ל י. כנדמן

המברק של האם אלה אינם מסוג ידיעה שהיתה צריכה להגיד לך יש התראה, לא של סכירות נמוכה אלא אולי של סכירות גבוהה? או לתת התראה על של האויב?

י. כנדמן: אני מבקש לראות בתשובה שלי לא נסיון להתחכם.

אין לי שום כוונה. אבל מה שאני רוצה לבוא ולומר

זה כך: אם אתה מבודד את הידיעות האלה, לו אנו היינו מחילים בתאריך מסויים, אני מעריך שהייתי מצטרף למסקנה שלך. הבעיה שלנו ובכלל לפי הענין של הסודיעין, שאנו לא התחלנו בתאריך מסויים, ושנחנו מעולם לא התכנסנו על סוג מסויים אחר של מקור. אני לא רוצה לחזור על אותם הסיפורים ועל אותם הדבריםמתי הלך ונתן את ההתראה הראשונה שלו בסוף שנת 1968, וכיצד אחת לכך וכך שנים ואחת לכך וכך חודשים הלך וחזר ונתן התראה שבמונחים קונקרטיים אפילו הרבה יותר חזקה מההתראה האחרונה. אני לא רוצה לחזור על פרשת בהנחה שהניירות נספרו, ואני מניח שאתם בקיאים בניירות האלה. אבל אפשר לנסות לחזור על אותו

שהוא בא ואומר להערכתך - סאדאט לא יפתח במלחמה בשלוש השנים הבאות. הוא חוזר ואומר ואמר את זה בפעם האחרונה בחודש ספטמבר 1973. וצריך לראות מי הענין של הזה. אז אני לא מוסס לבוא ולומר מה מי זה בדיוק. אבל אנחנו בסוג מסויים - של מקורות, אנחנו לא מתייחסים לידיעה בלבד, אלא גם למידת ידיעתנו היכן ממקם האיש. זו נקודה מספר אחת.

נקודה מספר שניים - לגבי עצמו -

לגבי אנחנו כסודיעין, כמחלקת מחקר, עשינו הכחנה כרורה ביותר על בסיס

בדיקה חומר בין חומר מסמכים שאנחנו ראינו בהם שהם מסמכים אותנטיים, לבין

כמקור פרווח ובמסגרת הזו של אחת כמה וכמה כמקור נותן התראה.

[]

לסקוב: ככל זאת ב-5-6 לאוקטובר מקבלים אותו כמקור

התראה.

י. בנדמן: אבל זו לא היתה פגישה ראשונה שלנו עם []

ואני מוכרח להעמיד את הדברים האלה, לפחות מנקודת

מבט שלי, ונקודת מבט של אנשי המחקר - כשאנחנו באים ומעמידים את הידיעות

שאנחנו קיבלנו החל מה-25 לחודש, הרי הידיעות מבחינת כדרגת אמינות,

האמינות הגבוהה ביותר אצלנו, אנחנו נחנו על בסיס ידיעות צבאיות. נוסף

לאמצעים העצמיים שלנו - הצלופי אויר, לידיעות 848. ~~מאטמ~~

לסקוב: למודיעין קרבי לא?

י. בנדמן: כמודיעין קרבי יש לנו פרובלמטיקה. אבל בהחלט

אני מוכן להכניס אותו במסגרת הזו, אבל יש בו

בפירוש פרובלמטיקה. וכאשר החל מה-250730 יש לנן ידיעות חוזרות על כך

שלל הנועות הצבא הם חלק ממשרוע, פתרגל שאנחנו עור לא ידענו מהו.

לסקוב: החומר מוכר לי, ובניתוחי מעל החומר מוכרים. אני

רוצה לבסוח לעמוד על נקודה אחת - לאיזה ידיעה,

בספסמבר-אוקטובר, עד חמישי לאוקטובר שעה 0200 היתה אוסרים סבירות גבוהה, *next, unblinded*

להחקפה? ולקחתי מודיעין קרבי, לקחתי 848, לקחתי מהמוסד. פשוט לדוגמא

כדי שאני אבין מה היה עושה טריגרינג אוף לסוג אחר של חוות דעת לכל אורך

הצינור, שהיה הרסטק"ל מקבל חוות-דעת - יש אמנם סבירות פיפסי פיפסי אבל אני

מאחר ו...

לא הייתי מזלזל בפיפסי שיהיה מעבר להחקפה/ זה מה שאני רוצה להבין.

י. בנדמן: אני יכול לתת לך רק אינטרפרטציה שלי בעניין זה.

ואני רוצה לענות עליה - אני בא להגיד משהו

עכשיו קשה מאוד. לפי דעתי היו לנו כל הידיעות שבעולם. היינו, אני לא הייתי

או.

ישיבה סגורה - אחר הצהריים
 העד : י. בנדמן

זקוק ליריעה.

איזה יריעה?

אברנט:

לאיזושהי יריעה מסוג היריעות שרב-אלוף לסקוב

י. בנדמן:

פתכוון אליה. לפי הבנתי, היו לנו כל היריעות.

אבל הבעיה היא שאנחנו חוזרים לענין, אנחנו צריכים לראות על איזה רקע באות

היריעות האלה. ולכך, אנו כאנו וכחבנו בחמסה לחודש, אנו כאנו קודם הצבענו

על זה שזה חרגיל בחמסה לחודש ---

מתי אמרת חרגיל?

אברנט:

החרגיל אנחנו אמרנו בפעם הראשונה שחור על גבי

י. בנדמן:

לבן בלקט שלנו 257 מ-30 לספטמבר, והצבענו

אמרנו חרייר 41 כולל גיוס הפילואים, ובאנו והצבענו על חרגילים וחנועה

הכוחות שקשורה בחרגילים כבר בלקט 256 מ-25 בספטמבר. וחזרנו על זה

בלקט מדי 410 שיצא מ-291430 בספטמבר. בחמסה באוקטובר, אחרי הגיחה,

הוצאנו שני ניירות: נייר אחד בשעה שש וחצי בבוקר, אחרי שבילינו את הלילה

בהליכה לראות את הצילומים, ובאנו וכחבנו שנתפס מערך חירוף דוגמתו לא הכרנו

בעבר, ונתנו אח כל מה שישנו. זה בלקט, במקרה יש לי אותו, בלקט מדי של

ענף 6, מספר 422 מ-5 לאוקטובר 0655.

אחרי כן סי.

לפני כן - או

ס"י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבת כו' - אחת"צ

סג"ל י. בנרמן

כתבנו: "מהמימצאים ניתן להסיק בכירור כי הצבא המצרי בחזית התעלה נמצא בהיערכות חירום דוגמתה לא איתרנו אף פעם בעבר". כתבנו, נתנו אחר כך את עיקר המימצאים, כלא מלה אחת של פרשנות נוספת. המייד מה.

לא הזכרתם שום הרגיל עודפעם? לנדרי:

לא. זה היה אך ורק על בסיס גיחת הצילום. י. בנרמן:

זה היה 5 באוקטובר? היו"ר אגרנט:

5 באוקטובר. י. בנרמן:

צמאגץ ב-5 באוקטובר, לקט מודיעין סירי, כוננות

ופעילות במצרים ובסוריה, נכון ל-05.10.00, סטפר סידורי

423, שהוגש להדפסה ב-11.00 ויצא ב-13.15.

423 מ-5 לאוקטובר? היו"ר אגרנט:

כן, 423. י. בנרמן:

בעמוד 4, סעיף 22, חזרנו וכתבנו: "המצרים תפסו מערך

חירום מלא במרחב התעלה, הגדול בהיקפו מכל היערכות המוכרת לנו בעבר".

בעמוד 5 אנחנו נוהגים את תמצית המאפיינים, כפי שנתנו

אח זה בלקט הקודם.

אנחנו עוברים לסעיפים 24-25, נוהגים את המאפיינים

הנוספים, פעילות בקו התעלה, כולל הענין של הירידות למים.

עמוד 6 - מה שנעשה ככוחות האויר.

עמוד 7 - כוחות היס.

ואנחנו מגיעים בעמוד 9 לסיכום. ואני רוצה לקרוא את

הסיכום. אני גם רוצה להסביר אותו אחר כך ברשותכם.

עמוד 9, סעיף 38: "במרחב התעלה נתפס מערך חירום מלא

בהיקף שלא הכרנוהו בעבר. אפשרי כי פרשם מערך החירום היה אחד הנושאים לכדיקה

במסגרת התרגיל העל-עוצבחי".

סעיף 39: " מאז צהרי ה-4 באוקטובר גברו חששות המצרים

מפני כוננות צה"ל לנצל את התרגיל ואת חג הרמדאן, כדי להנחית התקפה על יעדים

פ.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סג' - אה"צ

סא"ל י. בנדמן

בעומקה של מצרים, אי-לכך הוגברה כוננות ה"אמת" בארבע הזרועות לעליונה, בתוקף שלא החל מחצות ליל 4-5 באוקטובר.

סעיף 40: "לטרות שעצם הפיסה מערך החירום בחזית התעלה

טומן בחובו לכאורה סימנים מעידים ליוזמה התקפית, הרי לפי מיטב הערכתנו לא חל שום שינוי בהערכת המצרים את יחסי הכוחות בינם לבין כוחות גה"ל. אי-לכך הסבירות שהמצרים מחזוונים לחדש את הלחימה היא נמוכה".

מה אנחנו עשינו פה? אנחנו עשינו בדיוק את אותה ההכנה

שאנחנו מאומנים ומופקדים עליה, הכנה בין שני דברים: א) בין המימצאים ופירוש המימצאים, לבין ההערכה שלנו. ההערכה שלנו ב-5 באוקטובר - ואני חוזר: ב-6 באוקטובר - באחריות מלאה אני אומר, לפחות אני, ואני יודע מה אחרים - אני בא וטוען שההערכה שמה שכחבנו, שלפי הערכתנו לא חל שום שינוי בהערכת המצרים את יחסי הכוחות בינם לבין כוחות צה"ל - הייתה נכונה גם באותו יום.

ולכן, השאלה שעמדה בפנינו - אנחנו היינו יכולים להסתפק...

ואני רוצה לבוא ולומר שאם הגירסה הראשונה של הלקס הזה אני כתבתי בלא סעיף

40, ואני הרגשתי לפני כתיבתו שאני צריך ללכת ולהוסיף את זה.

ב-5 באוקטובר בשעה 13.00⁹ בבנצל:

י. בנדמן: לא, זה היה בשעה 11.00. בעמוד הראשון יש בסוגריים

התאריך שבו זה הועלה להדפסה, זה שעה 11.00, כשזה הוגש

להדפסה. ב-13,15 זה התאריך שבו זה יצא מהדפסה. אז לפני כן אני הרגשתי

שאם אני לא אומר את סעיף 40, אני לא מפלא את חובתי. דהיינו, לא מספיק,

לא נדרש ממני רק שאני אבוא ואצביע על הידיעות; אני חייב לתת את ההערכה של

בידיעות. הערכתי הייתה שמבחינה צבאית שהורה יש לך את כל הסימנים שאחה רק

מתפש לכוונות התקפיות; מבחינת ה"אינטנשנס" נשארה בעינה ההערכה שלי, שהם

לא רואים את עצמם מסוגלים להתקפה. הם תקפו כעבור 24 שעות, אבל זה נכנס

למשהו אחר.

השאלה של רב-אלוף לסקוב הייתה האם היו לנו או לא. לפי

דעתי היו לנו כל הידיעות, ואני מוכרח להבהיר את הנקודה הזאת.

ס.י.

ועדה החקירה - 6.1.74

ישיבה סוף - אחה"צ

סא"ל י. בנרמן

ח. לסקוב: ברור לי. הנקודה ברורה.

י. בנרמן: הייתי גם מאד מבקש שתינהן לי האפשרות לענות אחר כך

על שאלה אחת של פרופ' ירין.

היו"ר אגרנט: טוב, אולי תקנה עכשיו לשאלתו של פרופ' ירין.

י. בנרמן: פרופ' ירין, אני בהרגשה שאני קודם כל לא עניתי לשאלה

שלך, אבל יותר מזה: שאני יצאתי בחשוכה שלי רושם לא נכון

לגבי ענין העבודה. כשאני באתי ואסרתי שיש לנו קשיים באיחסון חומר ובשליפת

אחומר - אני התכוונתי, ואני חוזר ומסביר, לשליפת החומר המקורי וליכולת

לעשות בדיקה סיסטמטית של כל אחת מאלפי הידיעות לאחור. אני אומר באחריות

המלאה ביותר שאין לי שום קושי לבוא ולשלוף, בענין של דקות, כל מידע שאתה

חבקש או שמתעורר חוץ כדי בעיה, כלא החומר האוטנטי, דהיינו על-ידי כרטיסיות,

וחלק מחומר שנאגר אצלנו בחיפוס. ואני יכול, נדמה לי שזה צורך במסגרת הסטטיסטיס,

אם אינני טועה זה צורך, בוודאי.

אז זה צורך כנספח באטריל-מאי. הדבר הזה נעשה במשך

יום אחד לפי דרישה של ראש אמ"ן, כאשר מועמדים זה מול זה הדברים שנאמרו

בנוכחם-דצמבר ובאטריל-מאי. כבקשה, זה נמצא פה, יש לך כאן וכאן זה מול זה.

אלא מה הכעיה? אם אתה למשל רוצה ספני את הנייר שסמנו זה נלקח - מה יש לי

קושי. אבל להוציא לך כל ידיעה שהיא - זה אולי יהיה מוגזם. אבל אז כל

הידיעות שאנחנו ראינו אותן כחשובות וכהכרחיות לנו לעבודה שוטפת - יש אצלנו

בכרטיסיות ובחיפוס.

לנדוי: מה אתה רואה בזה?

י. בנרמן: את החומר המקורי, את החומר הגלמי, את הסוציאליס, דברים

שאנחנו נדרשנו אצמאם למשל עכשיו לבוא ולחקור ולהמציא

לועדה, על-ידי ראש אמ"ן או על-ידי עוזר ראש אמ"ן; את אותה חבילת נייר שכתוב

עליה זמן הקבלה, זמן התרגום, זמן הריחה, למי זה הופץ וכל הדברים האלה.

את הידיעה הגלמית עצמה - יש לנו בעיות קשות מאד.

ס.י.

ועדת החקירה - 6.1.74

ישיבה סו' - אחח"צ

סא"ל י. בנדמן

ישנם נושאים שיוחר קל לנו. יש לי למשל בארכיונים...

אולי אפשר לבקש שנראה דוגמה של הכרטיסיות האלה, שיגישו

בבנצל:

לנו, שנראה מהי הכרטיס, דוגמאות וצילום.

כרטיס שלו, של המחלקה שלו?

היו"ר אגרנט:

כן, האומר שזה התחליף של החומר המקורי, ואינני מתווכח

י. בנדמן:

על זה. אבל כדי ליצור לעצמנו דעה, אנחנו צריכים לראות

דוגמה של כרטיס כזאת.

בודאי, אדוני, אין שום בעיה.

י. בנדמן:

כשאתה מתייחס לחומר גלמי, אתה מתייחס לרו"ח המקורי

היו"ר אגרנט:

שקיבלתם מאיזה מקור?

כן, בדיוק.

י. בנדמן:

זה מתייחס ל-848?

היו"ר אגרנט:

ל-848 או לכל מקור של הצומת.

י. בנדמן:

מה אני מבקש לעשות איזו שהיא הבחנה. שימור החומר

בסדר המדינה של הענף הרבה יותר טוב מאשר שימור החומר בסדר הצבאי. יש

לנו למשל ענין של נושא מלחמה, לפי חודשים, שאני יכול למצוא עד שנתיים-שלוש

אחורנית, דברים שהזייקו בסדר המדינה, החל מהתבטאויות באמצעי התקשורת עד

למקורות צומת. אין לי שם חומר 848, משום שהוא לא עובר את הסדר המדינה

בכלל, זה ענין של הסדר הצבאי. אז הסדר הצבאי הרבה יותר קשה, משום שכמויות

החומר - אנחנו איננו מסוגלים לשמור אותן.

היו"ר אגרנט: אחס/מקבלים את הידיעות הגלמיות, הן מופצות אליכם על-ידי אינכם

ס"ת, נכון?

באופן חלקי - כן. באופן חלקי - על-ידי ס"ת. בס"ת

י. בנדמן:

יש לנו שימור חומר מראשית שנת 1973. 1972 נמצא כבר

בגנזך המדינה. 1973 איננו מסודר אפילו לא לפי מצרים לחוד, אלא כל החומר

של 848, על כל המקורות שלו, שהגיעו לכלל המערכת - זה מסודר. ולמצוא מהנכו

ס.י.

ועדה החקירה - 6.1.74

ישיבה מס' - אחה"צ

י. בנדסן

אח נייר הגלם, להוציא אפילו בנושא של חודש אחר, של אפריל-מאי - אנחנו
לא היינו מסוגלים. אנחנו היינו מסוגלים לעשות עבודה חלקית מאד, ועשינו
אותה, על-ידי זה שלקחנו מקור אחר בלבד מתוכו והוצאנו אותו, ונתנו את
הניירות המתאימים. צפאצפא צפאצפא צפאצפא צפאצפא

אחרי כן רשמה ת.כ.

ט"ל י. בנדמן

כתוצאה מכך, מה שרציתי להסביר הוא שיש עוות בהכנת הסבלאות, וכאשר אתם
 עד שיש ומשויים אותן
 רואים את הסבלאות של סוף ספטמבר ~~השנה~~ שבאוקטובר/אלה של אפריל-מאי, נוצרת
 דיספרופורציה, כתוצאה מכך שבאוקטובר עדיין יש לי את כל החומר / ~~ה~~ ^{למי} ~~ש~~ ~~אצלי~~
 ביד, ועברתי נייר-נייר, לא פעם, כדי לכתוב את הסבלאות האלה, וגם כדי לענות
 על כל מיני דברים, כמו שאלות שראש אמ"ן או עוזר ראש אמ"ן נדרש לענות עליהן,
 החל מפתי קבלתי את הידיעה האחרונה, בעוד שלגבי התקופות האחרות עבדנו לפי
 לקטים, ואם לדוגמה לא היה קורה הפעם שום דבר, אלא היה קורה בעוד שנה, - היו
 מתבססים על לקטים, למשל לקטים של התקופה הזו. אני חוזר ואומר, אין לי שום
 בעיה להמציא לך דברים, אם כי אני לא מחייב שבכרטיסיות יש את כל החומר.
 יש לנו את החומר העיקרי שנראה לנו, וזוהי מגבלה, זו מגבלה בעבודה בוודאי.

לנדוי:

בעצם אחרי שאמרת שהיו לכם כל הידיעות שבעולם...

י. בנדמן:

זוהי דעתי.

לנדוי:

אז בזה יורדות הרבה שאלות.

י. בנדמן:

זוהי דעתי, אני יודע שדעתו של עוזר ראש אמ"ן שונה.

עוזר ראש אמ"ן למחקר בדעה שחסרו לו ידיעות. אני

בהחלט מקבל אותה. אני רוצה לבוא ולומר עוד משהו, צריך להבין את זה, זה

חשוב לנו לענין הידיעות. אנו נכנסנו למלחמה במערכות קבע של כוחות יבשה,

של שבע דוויזיות אם לא שמונה, אם לא - משום שיש לי סימן שאלה, - במצב

מס' 4

התעלה באופן קבוע. חמש דוויזיות לאורך הקו, דוויזיה מסוריינת/כמרחב השני.

דוויזיה 6 אני לא יודע איפה היא. ידוע בדיעבד אני יודע. אז לא ידעתי, ידעתי

רק שהיא נמצאת, ודוויזיה מסוריינת 21.

לא קיבלנו "שש" באוויר. לא קבלנו ידיעה אחת. לא קיבלנו

"שש" אחד. מה שקבלנו זה בדיקה של קשר האלחוט יום-יום שמשמש קשר אלטרנטיבי.

לא קבלנו חומר. עכשיו אני בדעה שבמערך שקיים שנים, בצורה כזו, כל ההכנות

סא"ל י. בנדמן

יכלו להעשות באופן מתמשך. הצבעתי על-כך שאני לא מצפה לידיעה אחת על חזוזה, על הכאה של גרס אחד של תחמושת, של יחידה אחת קדימה, ויותר מזה מבחינת זמן ומרחב, - של הגעת כוחות נוספים של הדרג האופרטיבי השני, ממרחב קהיר למרחב התעלה, אשר שווה לזמן ומרחב שדרוש להם כדי להקים את הגשרים. זאת אומרת הם יכלו עם היריה הראשונה לשלוח את הכוחות הנוספים, ואז כל ידיעה נוספת שקבלנו זה כונוס. אם אין לי 848, ואין צלומי אויר, אין לי שום אפשרות להתייחס למקורות צומת, ומקורות צומת עומדים כמרחק גדול מאד ממקורות עצמיים שלנו, עם כל הכבוד.

לנדוי: מה שרצייתי לשאול, ההנחה היתה שמתקיים תרגיל. האם היו ידיעות פוזיטיות שהתרגיל הזה באמת מתבצע, להבדיל מתרגיל שעומד להתקיים.

י. בנדמן: כן, בוודאי.

לנדוי: למשל?

י. בנדמן: עשרות. אין לי אותם, לא נדרשתי לעשות זאת. עוזר ראש אמ"ן הטיל עלי, אני עמדת להביא לכאן חיק אני מבין כחובה שלו לטובה העניין הזה, בערך עם 150 ידיעות החל מ-24 לחודש ועד ה-6 לחודש.

לנדוי: אוקטובר כיוון שבסיכום השבועי שלכם ב-4 לחודש/אתם אופרים: לעת עתה איננו רואים סימנים משיים לכצוע התרגיל. כך בערך.

י. בנדמן: יכול להיות.

לנדוי: זאת אומרת שאלה דברים שחקיימו ביומיים האחרונים?

סא"ל י. בנדמן

י. בנדמן: כדי שאוכל לענות לך, אנו מוכרח להסביר לך את הפרשה של הכסוי שלנו, של הכסוי האסופי שלנו. מ-848 יש לנו דוגמה, אני מכין שהיא ניתנה לכם.

(מגיש את הדוגמה לוועדה)

אנו הכנו נייר כזה: "חרגילים בהיקף גדול בצבא הסצרי כדרג מטכ"ל עד דרוויזיה + + + + + מחחילה '71 עד אוקטובר '73." עכשיו, מכל החרגילים האלה שאנו יודעים על קיומם, חוסר לגבי החרגילים יש לנו רק לגבי אחד או שניים. לגבי כל השאר יש לנו רק חלקיקי ידיעות.

לנדוי: וגם הפעם?

י. בנדמן: הפעם היה לנו הרכה יוחר. הרכה יוחר. זה משתווה למה שביה לנו בסוף שנת '71.

לנדוי: בעצם אני מסתפק בחשובה הזו.

י. בנדמן: זה משתווה למה שהיה בסוף '71. אחר-כך יש תרגיל מ-1969 על כל שלביו.

לנדוי: זאת אומרת שלא היו פחות ידפעות מאשר במקרים אחרים באמת בהם/התקיים תרגיל.

י. בנדמן: בפירוש לא. ההפך.

לנדוי: יש לי עכשיו שאלה אחרת. על מה בעצם היתה מכוססת ההערכה ביום האחרון, שהמלחמה תפרוץ ב-6800 בערב?

.94.
ת.כ.ועדת החקירה-6.1.74
ישיבה מס' 1 - אחה"צ
לנדוי

סא"ל י. בנדמן

מאיין זה בא?

איני יודע.

י. בנדמן:

לא מכנס?

לנדוי:איני יודע. מה שאני יודע זה רק דבר אחד, שהנייר
של שיש לנו אותו, מדבר על לפנות-ערב. איניי. בנדמן:

יודע מאיפה שעה 6.00.

מקורו לא אצלך? לא בענף שלך?

לנדוי:

לא.

י. בנדמן:

אני שואל, זה כנראה בא ממקור אחד.

לנדוי:אגב, יש לנו : 6.10 שעה 07.30, אחרי שקבלנו את
הידיעות, כחכנו: "חכניה מצריה-סוריה לחדוש הלחימה.י. בנדמן:

לדברי מקור הסופר כבעל נגישות למקורות מידע, בכוונת המצרים לחדש לחימה

לקראת אור אחרון ביום זה".

זה ?לנדוי:

כן. אור אחרון. מה שידענו זה לפנות-ערב - אור אחרון.

י. בנדמן:

לענין של שעה 6.00 נשמע לי מוכר. אני אינני יודע מאי

מאיין זה בא. שמעתי, יכול להיות שהדוח הראשון שאנו קבלנו סלמונית, לא אני

קבלתי אותו סלמונית אלא ראש אמ"ן מראש המוסד מאו"ל, היה בשעה 6.00, ואחר-כך

ברו"ח הכתוב זה איננו. אינני יודע. השעה 6.00 נשמע לי בידענד מוכר, משום

שבימים האחרונים נדרשתי לבדוק אותו. אני לא מצאתי לזה כסוי בשום מקום.

.95.
ח.כ.ועדה החקירה-6.1.74
ישיבה מס' - אחה"צ
י.בנדמן

סא"ל י.בנדמן

אנו לא נלנו לכך בסוי.

ב-1 לאוקטובר היתה ידיעה .לנדוישם התנהל כירור ארוך ביניכם ובין . בסופו

של דבר החכר שהידיעה הראשונה שהמלחמה עוסדת לפרוץ ב-1 לאוקטובר, היתה הסקה

מסקנה של . השאלה היא מדוע אין זכר אפילו לידיעה הזו בלקט היומי

שלכם .

זאת למעשה חוזר. הבעיה היתה שכל אחד מהמסמיכים היו

י.בנדמן:

ירועים לי קודם כקטורים בתרגיל, ולכן ראיתי בידיעה

שלו ספור מעשה לתרגיל שהופץ בקרב הכוחות.

בכל זאת, אצלו זאת היתה ידיעה סאד מפורטת, והוא

לנדוי:

מסביר דווקא על התרגיל, שהתרגיל יתפתח להתקפה.

אחס הורדה זאת לגמרי מעל הפרק?

לא, אינני חושב כך. אבל אני חושב שברגע שיש לי ידיעות

י.בנדמן:

של 848, שמדובר

על תרגילים, על גיוס מלואים

בתאריכים - מתאריך עד תאריך - זה בשבילי אסין יותר.

אך אני מניח, שלכל קצין מחקר, על הקיר מולו

לנדוי:

צריך להיות שלט, שמא יש מה הונאה. גם אנו עוסקים

בהונאה.

אנו עוסקים בהונאה. אני לא עוסק בהונאה, אנו

י.בנדמן:

עוסקים. אנחנו קבלנו את הידיעות על תרגילים

כאמצעים של 848, שהחננו שהם לא מכשיר להונאה. אם ישנו מכרז

100.96.
ח.כ.

ועדת החקירה-6,1.74
ישיבה ט"ו - אחה"צ
י.בנדמן

סא"ל י.בנדמן

שטרם אותם למטרות כאלה וכאלה,

לא ראינו בזה, ואנו העמדנו ושקלנו וראינו את כל אחד מהאלמנטים, ונשאלת

השאלה מי זה

זה אצלכם סוכן אמין?

לנדמן:

סקוד

י.בנדמן:

(הפסך רשמה א.א.)

זה אלף בית . כשאר הדברים צריך לשקלל. זה החפיק שלנו - לשקלל, להעמיד זה מול זה סקורות.

לנדאו: היחה עוד ידיעה על שבירת צום רמאדן. והחרוץ, אם אפשר

לומר כך, של אמ"ן היה שהיו מקרים כאלה גם בעבר, הרי אחת

וחיק כמחקר, האם אחתהייתה אחר מאלה שזכרו שהיו מקרים כאלה?

י. בנדמן: לא, זה לא היה בזמן שלי. אנחנו לא מצאנו לענין זה עדויות.

לא מצאנו עדויות בכחובים, בזכרון.

לנדאו: של מי?

י. בנדמן: של סגן אלוף יהודה פורה. נידרש לעשות חקיר, אז התחקיר

הזה יגיע אליכם.

צום רמאדן - צריך לראות את הידיעה כולה. א. אני עשיתי

טעות בכתיבה, אני כחנתי את הדברים כשביל ראש אמ"ן, וכחנתי בסוגריים, כהערה.

כנראה הנחייה לכל ארבע הזרועות. אין לי את זה. זו היחה הערה בטכילו. כל מה שיש

לנו זו ידיעה אחת בודדה

המשרוס. סביר ביותר היה להניח, שבחרגיל אשר בו חלק מהכוחות באויר מוקצב

למטיסות אמת, ויש לנו את הנייר הזה החל מהראשון בחודש, של הגנה אוירית,

וחיל אויר, טייסות, כאשר אנחנו נמצאים כבר שלושה

ימים בידיעות של חששות גברים מצידם על כעילות שלנו, וכאשר אנחנו נמצאים כבר

בעיצומו של חרגיל, - אני הייתי רואה את הדבר המסונה ביותר לו המטיכו לצום.

מה עוד שאני לא בטוח שש אותה ששמועות לצום כמו באיסלם האורתודוקסי, אני לא

משוכנע בענין הזה.

לנדאו: לזה יש לכם בודאי מוסחים שיכולים להאיר את עינים בשאלה זאת.

י. בנדמן: כן. תקבלו את זה בכחובים, לפי דרישה שהפניחם לעוזר

ראש אמ"ן למחקר.

לנדאו: שאלה אחרונה. היה דבר פאר בולט: גיוס המילואים. זו היחה

הפעם הראשונה, כפי שאני מכין, שגייסו מילואים בצורה כללית

כזאת, כביכול, לחרגיל.

י. בנדמן: פעם שניה.

לנדאו: מתי היחה הפעם הראשונה?

י. בנדמן: אפריל מאי. ארונני, אני מבקש להתבונן בשבלה של אכריל מאי

2561

סגן אלוף י. בנדמן

עמוד 26, עמודה "כוחות מזויינים כללי וכוחות יבשה" ידיעה מספר 5 :
 "בראשון במאי כורסס צו לקריאת מילואים בכל הכוחות המזויינים של חיילים ששוחררו
 משרות בראשון ביולי 1972 ובינואר 1973. גמר החייצנות ביחידות ב-3 במאי".
 הדבר המעניין הוא שיש לנו הידיעה...

היו"ר אגרנט: הם גויסו בחזרה?
י. בנדמן: הם גויסו למשך עשרה ימים.
היו"ר אגרנט: באוקטובר.
י. בנדמן: כן. לאוקטובר נוסף מחזור שלישי ששוחרר בראשון ביולי 1973.
 כך היו שלושה מחזורים. קודם היו שני מחזורים בלבד שגויסו.
 גם שם נאמר, הם שוחררו ב-16 במאי.
לנדאו: אני קיבלתי את התשובה.
י. בנדמן: בעמוד 29. "ב-16 במאי ישוחררו המילואים שנקראו לשרות.
 עליהם להיות חזרה במקומות עבודתם האזרחית ב-19 במאי".
 אותו נוסח שהיה לנו הפעם,

לנדאו: זה אומר לך משהו?
 ביום האחרון, זה הגיע אליך? באיזו שעה?
י. בנדמן: 12.02.
לנדאו: ומה עשית בזה?
י. בנדמן: לא עשיתי בזה משהו מיוחד.
לנדאו: האם זה לא היה חשוב ביחס לשעה המדוייקת של פרוץ האש?
י. בנדמן: - אנחנו מכירים את זה מחקופה מלחמת
 ההחשפה. זה נתפש והובן אצלנו לפעילות חריגה או פעילות בלתי סיגרתית.
 לא בהכרח פתיחה כאש. זה יש לנו מאותה תקופה.
היו"ר אגרנט: אחת יכול להגיש לנו דוגמאות אחדות מהכרסמת שלכם?
י. בנדמן: של
היו"ר אגרנט: לא. כרסמת ששם אחס רוסמים ידיעות.
י. בנדמן: בוודאי. הייתי מציע לכם שתי דוגמאות, אחת כרסיסיה צבאית,
 ואחת איזה שהוא חיק מקרי מהחומר המדיני.

ועדה החקירה - 6.1.74
 ישיבה ס"ן - אחה"צ
 י. בנרסן

היו"ר אגרנט: אני סודה לך.
 הישיבה נעולה.

הישיבה נסתיימה בשעה 18.35.